

Jambo! Habari? A muzungu! Tato slova tu uslyšíte nejčastěji. To první znamená Ahoj! Jak se máš? A to další- běloch!

Tak vás poprvé zdravím z Konga. Nejdřív bych vás ráda ujistila, že jsem po dlouhém letu, přestupu ve Frankfurtu, v Etiopii, mezipřistání v Malawi a po setkání s místní byrokracií na letišti v Lubumbashi (v Demokratické republice Kongo) v pořádku dorazila na místo, tedy do Bakanja centre pro kluky z ulice. Takže jsem tu. Mám se fajn, vlastně se mám dost dobře a moc se mi tu líbí. A to se vždycky zněkolikanásobí tím, když vidím, že se mají dobře i ti kluci tady. Dneska jsme se vraceli místním minibusem Bakanje centre z jedné slavnosti z centra města (slavnostní zahájení pastoračního roku v jedné ze salesiánských škol) a kluci po celou cestu zpívali. Písničky o Donu Boskovi (zakladateli salesiánů), náboženské, nebo jen tak (= tzn., že jsem jim nerozuměla).

Děje se toho tady hodně. Pro ty, kteří nevědí, co to vlastně Bakanja centre je, přináším jen tak rychlé vysvětlení. Jedná se o internát a základní školu. Nastálo tu žijí „kluci z ulice“, tzn. kluci, kteří se jakýmkoli způsobem ocitli na ulici, momentálně jich tu je 74. Do základní školy dochází kluků o dost víc, dohromady asi 300. Jsou to kluci ze sociálně slabých rodin, jejichž rodiny nemusí za kluky platit školné. Někdy rodiče ani nemají a bydlí u příbuzných. Setkáme se tu ale i s případy kluků, kteří pochází z rodin finančně soběstačných, ty školné platí a školu v Bakanja centre si vybrali třeba z důvodu dobré salesiánské reputace. Díky těmto příspěvkům můžou studovat právě i ty bez peněz.

Mojí hlavní náplní je důstojně zastoupit ženské pohlaví v těžce mužské společnosti. Prostě být s klukama, hlavně s těmi, pro které je Bakanja centre domovem. Být jako jejich starší sestra, pohladit je, povzbudit je, hrát si s nimi, zeptat se, co je trápí, zašívát jim batohy, navštěvovat je, když jsou nemocní. Být trochu i sociální pracovnící, zeptat se jich na sourozence, rodiny, proč chodí za školu. A trochu taky i autoritou, šéfem, aby respektovali program, poslouchali a prostě věděli, že teď je čas na

sprchu, tak se musí jít sprchovat... (to je ideální model dobrovolnice v Bakanja centre. Realita někdy trochu pokulhává...☺)

Musím říct, že tu čas plyne rychle, a zároveň pomalu. Za jeden jediný den se toho dát stihnout tolik, že si někdy večer sednu a nechápu, kdy se to všechno vlastně stihlo. V 6:15 je v kapli mše svatá s komunitou. Té se účastním každý den (kromě středy, kdy musím v 6:30 vyjít do centra, kde učím na univerzitě angličtinu- o tom poreferuji později☺), za tuto příležitost jsem tu moc vděčná. Poté následuje snídaně, v 7:30 setkání se všemi učiteli, v 7:45 nástup všech kluků, interních (v Bakanja centre bydlí i studují) i externích (v Bakanja jen chodí do školy- tito kluci to mají mnohdy mnohem těžší než kluci externí)- modlitba, zpěv hymny (Bienheureux Bakanja- svatý Bakanja) a slovo na den. Poté otevírám kancelář školy, kam si chodí učitelé pro třídnice, učebnice, žáci pro sešity, nemocní pro „kartičky nemocných“... Dopolední vyučování je rozděleno do dvou bloků, od osmi do desíti a od půl jedenácté do dvanácti. Během té doby si беру kluky z první třídy (v první třídě je 53 dětí, nejmladšímu je 5 let, nejstaršímu 12), které nestíhají. Momentálně opakujeme a, e, i, o, u. Jsem za to moc vděčná, přistihla jsem se totiž, že pomalu začínám zapomínat psát jinak než na počítači. Beru si ty nejmenší, většinou pětileté, šestileté. V deset zahřmí klakson ohlašující pauzu, my bychom řekli velkou přestávku (žádná jiná tu není). Kluci nevytáhnou svačiny, jak je tomu u nás, ale rozběhnou se na hřiště, kde na ně čeká match (fotbalový zápas). Já, jelikož jsem se při prvním sobotním zápase ukázala být těžkou favoritkou a fotbalovou star (jediné dva góly svého týmu jsem vstřelila já, a to poněkud náhodnou a statickou formou hry), podle nich nemůžu chybět...

Po obědě je kromě středy a pátku zase výuka (od 13:30 do 15:00). Pondělí například odpolední výuku nemají ti nejmenší, tak jsem vytáhla papíry a pastelky a kreslila s nimi v sále. To byste nevěřili, jak moc je to bavilo. Sedělo jich sedm namačkaných na jedné staré lavičce, před sebou měli další lavičku, na které kreslili. Rozdala jsem jim malé kostičkované papíry z mého bloku a každému pastelku a oni s neskutečným nadšením malovali vrtulník, domeček, Dona Boska, mě... Takže každé pondělí rozjedeme „kurz“ kreslení. V pondělí a ve středu následuje od 15:30 do 17:00 práce (ostatní dny sport), už třikrát jsme nosili cihly z Magone, salesiánského učiliště vzdáleného asi 500 m, do Bakanja. Přišlo mi to padlé na hlavu, některým klukům bylo totiž sotva šest let a vážili podle mě stejně jako cihla sama. S cihlami

nám pomáhal jeden asi 10i letý kluk, který se mě po cestě zeptal, jestli nemám banán, že trpí a má hlad. Říkám mu: a ty jsi odkud? Ukázal prstem někam do dálky, že tam bydlí on i jeho rodina. Zeptala jsem se ho, jestli má sourozence a kolik. On na to, že neví. Že jich má tolik, že to neumí spočítat...! Po práci je tzv. mycí čas, kluci se mají sprchovat a od 18:00 do 19:00 je v pondělí, středu a čtvrtku zase „studium“, úterý a pátek růženec, pátek muzika nebo film a v neděli informační večer. My máme

s komunitou v 18:30 večerní chvály v kapli (kromě čtvrtka, kdy je večer mše svatá). No a pak večere a po večere zase další aktivity, buď znovu studium (v pondělí, úterý a čtvrtek), opakování písní, v pátek pak kulturní večer (hry), v sobotu film a v neděli informace. Já jsem tu tedy takhle zapojená, kromě toho budu každou středu ráno učit angličtinu na univerzitě (8:00-10:00), dvakrát týdně učím tři starší kluky s počítačem (například Bildozer, kterému je 25 let, ještě nikdy nepracoval na počítači), u nás jsem počítačový analfabet, tady počítačový specialista. Každou středu a sobotu učím od 15:00 do 17:00 kytaru. První tři hodiny vypadaly tak, že jsem tam byla já, 15 kluků ((z Magone-to je učiliště vedle Bakanja, kde jsou větší kluci), měli jsme 3 kytary, z toho jedna měla jenom 4 struny, ale nikomu to očividně vůbec nevadilo. Nakonec jsme vybrali 6 kluků (protože jinak by se nenaučil nikdo nic), rozdělili je na středeční a sobotní skupinu a už to jde mnohem líp. Trénujeme písničku *Il n'y personne*, máme v plánu ji hrát na mši svaté a hlavní motivací pro kluky je soutěž, kterou jsem jim slíbila, mezi středeční a sobotní skupinou. Kdo vyhraje, tak dostane kytaru. Ještě nevím, kde ji vezmu☺. Taký jednou týdně učím angličtinu ředitele školy, španělštinu jednoho kluka, zašívám bařohy malým klukům a tak vůbec.

Je dost nešikovné, jak tu řeší to, když někdo ruší při hodině. Je potrestán, to znamená, že ho klidně 5 minut po začátku vyučování učitel pošle „k nám“ do kanceláře a on pak musí za trest celé dopoledne pracovat (sbírat papíry, zametat, zalévat). Tzn., že se do třídy nesmí vrátit. A tzn., že zamešká látku, další den je mimo, proto vyrušuje a tudíž je zase potrestán. Snažila jsem se to tady pár lidem naznačit, dva z nich kývali, že se mnou souhlasí, prý ale není jiná možnost...? Uvidíme...

A co nesmím zapomenout zmínit: bývalé české dobrovolnice v Bakanja centre. Na každém kroku tu potkávám něco, co mi je připomíná. Ať už Markéty počítače, Barči kresby, Ivči pedagogický materiál... A i kluci si na ně pamatují. Takže Jitko, Gabčo, Ivčo, Báro a Markét, velké pozdravy ode všech a ještě jednou velké Aksanti sana ze strany komunity a hlavně dětí!

Pár historek pro pobavení:

První den: Tak mě dneska asi v půl deváté ráno probudilo klepání. Vyskočila jsem z moskytiéry a hle, stojím až po kotníky ve vodě. V rozespalosti jsem si nejdřív říkala, že jsem si asi vylila sklenici vody, ale poté, co jsem se až ke dveřím doslova prodírala vodou, mi došlo, že to z jedné sklednice asi nebude.. Klepal jeden z aspirantů, který viděl, jak mi zpodá dveří vytéká voda.. Naštěstí to byl jen prasklá trubka u vodovodu, žádný záchod, tak mi to Kykos (nějak tak se jmenuje:)), jeden ze studentů vedlejšího učiliště, opravil, zatímco já jsem se šla nasnídat. Prý to byl křest na přivítanou, jak prohlásil šéf

komunity otec Serge u oběda...).

Kromě dalších x desítek kontrastů bych ráda zmínila jeden, se kterým se tu setkávám na každém kroku a který mě vždycky pobaví. A to je vizáž zdejších obyvatelů vs. jejich obydlí. Všude tu totiž potkáte nádherně oblečené a načesané ženy v botách na podpatku tak vysokém, že radno mluvit. A v zápětí na to vidíte, jak vchází do domku s cihel, kde si u nás hrají děti. Na oblečení a obuv je tu kladen velký, až úsměvný důraz. Na jeden fotbalový zápas jsem na sobě měla mé oblíbené, pravda už trošku odřené botasky. A jeden z kluků mě začal skoro litovat, co že to mám na noze. Nebo u nás tak oblíbené crocksky jsou tu děsné tabu. Prý je tu nosí komedianti, vyslechla jsem si, když jsem je tu měla poprvé na noze. Tak pohodlné obuvi se ale nehodlám vzdát, takže tu z toho možná za pár měsíců bude velký hit.

Tak jsem šla s místní švadlenkou (19letá Janie) koupit na trhu látku na africkou sukni a kalhoty. Jeli jsme do čtvrti Keňa, tam „taxi autobusem“, dodávkou pro 10 lidí po evropsku, pro 20 lidí po africku, nazpátek pěšky mezi cihlovými domy a všudypřítomnými dětmi. Trh už mě asi ani nepřekvapil, všude špína, hluk, spousta černochoů neustále pokřikujících „Muzungu“ (běloch) a zboží všeho možného i nemožného druhu. Když jsem chtěla ohledně ceny za látku vyjednávat já, vyšlo to 2x tak drahé, než když mi to nakonec vyjednala Janie.

Jo a taky jsem tu potkala pána jménem Deo Gratias (= latinsky Bohu Díky).

Bohu díky za vaše modlitby, za to, že si na mě/na nás tady občas vzpomenete! A prosím vás o to, abyste v tom nepřestávali. Taky na vás myslím. Tak se zatím mějte krásně!

Iveta